

MỘT BẢN ĐÀN

(Trích “NHỮNG BỨC TRANH ĐỜI ĐÃ VẼ” – (Tâm bút)

Sàigòn, tháng 11/1981...

Có một tối Nguyễn đến La Pagode, ngồi lại uống *bière* cùng ban nhạc suốt những khi chúng tôi tạm nghỉ.

Cả tôi lẫn Nguyễn chẳng có nhiều đối đáp, chỉ góp phần vào các câu chuyện của Chánh và Cung.

Hình như Nguyễn nhận ra sự mất quân bình nơi tôi đêm nay (ban chiều tôi bỏ đi đàn một mình sau khi cùng Đan trải qua một trận cãi vả ghê gớm).

Tôi không muốn nói gì với Nguyễn về cuộc sống dày vò hiện tại. Nguyễn như an bình trong hạnh phúc, đối nghịch sâu sắc với cái định mệnh toi tả, khiến tôi trở nên xa lạ.

Đêm gặp lại, tôi chỉ lặng im uống, mỉm cười nhiều và nghe nhói lòng nhớ lại quãng đời tháng 5/1976, tôi khổ đau quay quắt ở Sàigòn trong khi Nguyễn trở về Dalat chuẩn bị lấy vợ!

Tôi tự thương thân mình, thương luôn cho cả Đan khi mà chỉ mỗi Đan gần cận “lúc này” thì lại cũng xa xôi quá với nỗi buồn vời vợi giữa trái tim tôi.

Nguyễn xin được nghe *Ave Maria* của Franz Schubert, bản nhạc ngày xưa tôi đàn mà Nguyễn rất yêu thích.

Trên sân khấu, những âm thanh tha thiết van nài (như đã bao năm dài tôi cúi đầu van nài Mẹ Maria cất đi giùm mọi niềm thống khổ) đêm nay được Nguyễn yêu cầu phối tở, sao thật mỉa mai cho mình không ít! Nguyễn hạnh phúc quá với vợ đẹp con ngoan và cửa nhà đầm ấm, làm sao thấu rõ được lời cầu xin của tôi hướng về Đức Mẹ?

Trái tim hẳn mạnh những lời Nguyễn viết vào sách Trần Sa năm cũ:

“Trong đầu Nguyễn vẫn còn vang mãi câu nói của Mãn: ‘Định Mệnh và Ý Chí chúng ta thường lỗi điếu’. Người hành khách đến sân ga đáp chuyến tàu cuối thì đoàn tàu cũng vừa chuyển bánh. Tàn ác quá! Tại sao có sự so le quái quỷ như vậy? Nguyễn nghĩ mãi chẳng ra.

Mãn yêu dấu của Nguyễn,

Cuộc đời Mãn phải chăng chỉ là tổng hợp của những ngày hạnh phúc chắt mót, nước mắt, tiếng đàn, rượu và thuốc ngủ? Cung bậc định mệnh so le ở chỗ này Mãn ạ. Nguyễn cũng chỉ đem đến cho Mãn muộn phiền và nước mắt. Một linh hồn nhỏ, đôi bàn tay dài nhưng vẫn chưa đủ chiều dài để níu kéo cho Mãn một hạnh phúc, một thế đứng ngát ngưỡng trong xã hội.

Mãn ơi, cuộc đời Mãn nhiều nước mắt quá rồi, Nguyễn chẳng thể nào tưởng tượng ra được một Mãn khổ đau hơn nữa. Nhất phiến tài tình thiên cổ lụy. Ngày đầu gặp và yêu Mãn, Nguyễn nghĩ mình sẽ là người đem lại

cho Mãn nụ cười, ngút ngàn bất tận. Nhưng sao bây giờ chỉ là đau thương chồng chất. Càng ngày càng hiện rõ nét khổ đau trên mặt hồ tình ái. Nhất là đêm nay, trên Dalat, ở một góc tối cuối đường Tăng Bạt Hổ, khuôn mặt Định Mệnh cũng chính là khuôn mặt của Mãn.”

Đêm thứ nhất đối diện, tâm trạng tôi là vậy. Nghe như có chút gì tàn nhẫn trong hành động lặng im trước Nguyễn, không muốn nói lên với Nguyễn cái điều rằng “*Sự đau khổ của tôi chính đã do Nguyễn phần lớn là nguyên nhân tạo dựng.*” Không muốn, bởi vì thật sâu trong tôi vang vang ý nghĩ kiêu hãnh:

“Ngay đến bản chất Giang Châu Tư Mã hay Từ Hải trong Nguyễn cũng đều là quá nhỏ bé so với cuộc đời giông gió của tôi.”

*/ Đêm thứ hai kế tiếp, Nguyễn trở lại, nói rằng không định tới mà đôi chân cứ vẫn đưa dắt. Rồi mời tôi uống *café* bên vệ đường Lê Thánh Tôn, ngang hông La Pagode.

Thái độ Nguyễn có gì kỳ lạ, tôi không phân tích được. Chúng tôi cũng chỉ lặng im trước hai tách *café*. Đôi mắt Nguyễn cuốn xoáy vào tôi và tôi đọc thấy trong đó sự xúc động. Chỉ vậy!

Nguyễn nói Nguyễn đi ngang La Pagode đêm nay “*cốt chỉ để được nghe một bản đàn!*”

Tôi mỉm cười, muốn đáp lời rằng “***Bản đàn ấy phải để dành cho RIÊNG TÔI, bởi chỉ tôi thôi, chứ không phải Nguyễn, mới cần van nài Mẹ Maria cỡi giùm cho những đau đớn***”..., nhưng lại không nói.

Chẳng có gì rõ rệt ở lần đối diện này; mọi thứ trong tôi cứ thấy như bay bay, lãng đãng...

Tôi không thể ngồi uống *café* lâu hơn 15 phút giải lao nên chào từ giã Nguyễn.

Tưởng Nguyễn đi luôn; dè đâu khi nhìn vào kính chiếu hậu nơi quây rượu, thấy Nguyễn bước vào ngòi nơi cái góc trái cũ. Ban nhạc chơi nhiều bản, cuối cùng là Ave Maria. Trái tim xoáy buốt khi tiếng violon ngân lên những âm thanh nức nở, giống như những tiếng định mệnh gõ đều trên cuộc đời tôi từ trước và sau thời gian đi vào đời Nguyễn. Tôi không biết Nguyễn nghĩ gì về tôi sau 5 năm xa cách; không biết tình yêu có còn âm ỉ trong tim mà vẫn trở lại xin được nghe bản nhạc ngày xưa?

Phân tôi? Tự phân tích, chỉ nhận ra duy nhất sự phá sản hoàn toàn của tâm hồn sau những đắng cay nhọc nhằn đã trải. Bản chất hung bạo của Đan hiện tại, hay sự êm ái nhẹ nhàng của Nguyễn quá khứ đều không thể nào còn khiến tôi tin tưởng vào tình yêu và đàn ông.

Khi dứt bản Ave Maria, Nguyễn vụt bước nhanh ra khỏi La Pagode như để chạy trốn chính mình một nội tâm dần xé...

□

(Bài viết xong tháng 6/2000)

(Đọc lại tại San Jose, California, mùa dịch Vũ Hán, một tối tháng 5/2020).

□

